

Tämä on Energiaviraston sähköisesti allekirjoittama asiakirja.
Detta är ett dokument som har signerats elektroniskt av Energimyndigheten.
This is a document that has been electronically signed by the Energy Authority.

Asiakirjan päivämäärä on:	12.02.2024
Dokumentet är daterat:	12.02.2024
The document is dated:	12.02.2024

Esittelijä / Föredragande / Referendary

Nimi / Namn / Name:	Tiina Karppinen
Pvm / Datum / Date:	12.02.2024

Ratkaisija / Beslutsfattare / Decision-maker

Nimi / Namn / Name:	Simo Nurmi
Pvm / Datum / Date:	12.02.2024

Tämä asiakirja koostuu seuraavista osista:

- Kansilehti (tämä sivu)
- Alkuperäinen asiakirja tai alkuperäiset asiakirjat [Allekirjoitettu asiakirja alkaa seuraavalta sivulta. >](#)

Detta dokument består av följande delar:

- Titelblad (denna sida)
- Originaldokument [Det signerade dokumentet börjar på nästa sida. >](#)

This document contains:

- Front page (this page)
- The original document(s) [The signed document follows on the next page >](#)

Floating LNG Terminal Finland Oy
Keilaranta 19, 02150 Espoo
02150 Espoo

Nesteytetyn maakaasun käsittelylaitteiston haltijan vahvistettujen ehtojen muuttaminen

Asianosainen

Floating LNG Terminal Finland Oy

Vireilletulo

17.1.2024

Ratkaisu

Energiavirasto vahvistaa Floating LNG Terminal Finland Oy:n noudatettavaksi Energiaviraston 14.4.2023 antamalla päätöksellä (579/050304/2023, 23.10.2023 dnro:lla 3483/050304/2023 täydennetyt) vahvistamia Inkoossa sijaitsevan kelluvan LNG-terminaalilaivan ehdot, edellytykset ja tariffit, jotka koskevat oikeutta käyttää nesteytetyn maakaasun käsittelylaitteistoa, muutettuina siten, että Terminaalisääntöihin lisätään toinen klo 23 päättyvä renominaatiokierros.

Floating LNG Terminal Finland Oy:n tulee tarjota nesteytetyn maakaasun käsittelylaitoksen käyttöoikeutta tällä päätöksellä vahvistetuin ehdoin 14.2.2024 alkaen.

Tämä päätös on voimassa 14.2.2024 alkaen määräajan 1.10.2024 asti.

Päätöstä on noudatettava muutoksenhausta huolimatta.

Selostus asiasta

Floating LNG Terminal Finland Oy (jäljempänä myös FLTF) on toimittanut 17.1.2024 päivätyn hakemuksen Inkoossa sijaitsevan LNG-terminaalilaivan käyttöehtojen muuttamiseksi. Energiavirasto on 14.4.2023 päivätyllä päätöksellään (dnro: 579/050304/2023) vahvistanut ehdot, edellytykset ja tariffit, jotka koskevat oikeutta käyttää Floating LNG Terminal Finland Oy:n Inkoossa sijaitsevaa kelluvaa LNG-terminaalilaivaa 1.10.2024 asti. Kyseistä vahvistuspäätöstä on muutettu 23.10.2023 (dnro 3483/050304/2023) täydentämällä ehtoihin renominaatioiden mahdollistaminen. Muutoshakemus koskee edellä mainittuja vahvistuspäätöksiä.

FTFL:n hakemus ehtojen muuttamiseksi

FLTF on 17.1.2024 toimittanut Energiavirastolle hakemuksen sille nesteytetyn maakaasun käsittelylaitteiston haltijana vahvistettujen ehtojen muuttamisesta. FTFL:n hakemuksen mukaan Energiavirasto on 14.4.2023 päivätyllä päätöksellään (dnro 579/050304/2023) vahvistanut ehdot, edellytykset ja tariffit, jotka koskevat

oikeutta käyttää Floating LNG Terminal Finland Oy:n (3285669-8, 'FLTf') Inkoossa sijaitsevaa kelluvaa LNG-terminaalilaivaa ajalla 1.10.2023-1.10.2024 ('Käyttöehtödot'). Kaasumarkkinoilla tapahtuneiden olennaisten muutosten vuoksi Käyttöehtöihin on kuitenkin tullut tarve tehdä muutoksia. Tämän vuoksi FLTf (ja myöhemmin myös Gasgrid Finland Oy) ovat esittäneet Energiavirastolle Käyttöehtöja koskevan vahvistuspäätöksen muuttamista sähkö- ja maakaasumarkkinoiden valvonnasta annettu lain (590/2013, 'Valvontalaki') 13 §:n nojalla toisen renominaatiokierroksen sallimiseksi Inkoo LNG:n syöttöpisteessä

Hakemuksessaan 17.1.2023 FLTf on esittänyt seuraavaa. Balticconnector-meriputkessa olevan vaurion johdosta Balticconnector-yhteenliitännätapisteen kapasiteetti on 0 GWh/päivä ainakin maaliskuun loppuun saakka. Tämän vuoksi kaasun kysyntä Suomessa katetaan talvikautena pääasiassa Inkoossa sijaitsevan LNG-terminaalin avulla. Haminan LNG-terminaali tarjoaa markkinaosapuolille vaihtoehtoisen maahantuontireitin noin 6 GWh/päivä kapasiteetillaan. Talviaikana kaasun kysyntä Suomessa vaihtelee tyypillisesti voimakkaasti muun muassa sääolosuhteista ja sähkön sekä vaihtoehtoisten poltto- ja raaka-aineiden hintatasosta. Näin on tapahtunut myös tänä talvena.

Energiavirasto on 23.10.2023 vahvistanut muutokset terminaalisääntöihin, jotka mahdollistivat renominaatioiden tekemisen Inkoo LNG:n syöttöpisteessä 24.10.2024 alkaen. Tällä muutoksella vahvistettiin yhden renominaatiokierroksen mahdollistaminen käynnissä olevan kaasupäivän aikana. Floating LNG Terminal Finland LNG-terminaalioperaattorina näkee, että tämän lisäksi toisen renominaatiokierroksen mahdollistaminen antaa Suomen kaasumarkkinoille entistä paremmat lähtökohdat vastata Suomen kaasun käyttäjien tarpeisiin. Floating LNG Terminal Finland on käynyt keskusteluja Gasgrid Finlandin kanssa koskien renominaatiösääntöjä. Gasgrid Finland puoltaa tässä asiakirjassa esitettyjä päivityksiä.

Floating LNG Terminal Finland esittää Energiavirastolle pyynnön käsitellä toisen renominaatiokierroksen mahdollistamista koskevat säännöt mahdollisimman nopealla aikataululla, jotta Suomen kaasumarkkinamalli pystyy vastaamaan markkinamuutoksiin entistä paremmin. Kahden renominaatiokierroksen käyttöönotto edesauttaa entisestään markkinaosapuolten kykyä hallita tasettaan sekä vastata muuttuviin kaasun kysyntätarpeisiin, mikä on erityisen tärkeää talvikautena kaasun kysyntätilanteiden vaihdellessa kesäkautta voimakkaammin. Toisen renominaatiokierroksen käyttöönotto edesauttaa myös kaasujärjestelmän tasehallintaa, koska riski suurista tasepoikkeamista, joihin järjestelmävastaavalla siirtoverkonhaltijalla ei olisi kykyä vastata markkinaperusteisten taseohjaustoimenpiteiden avulla pienee. Floating LNG Terminal Finland esittää, että muutokset astuvat voimaan maanantaista 22.1.2024 alkaen. Säännöt esitetään olevan voimassa toistaiseksi.

Floating LNG Terminal Finland esittää toisen renominaatiokierroksen käyttöönottamista mahdollisimman nopealla aikataululla seuraavista syistä:

1) Markkinaosapuolet pystyvät paremmin vastaamaan Suomen kaasun käyttäjien tarpeisiin, kun edeltävänä kaasupäivänä klo 15 mennessä tehtyä siirtopyyntöä (renominaatiota) on mahdollista päivittää käynnissä olevan kaasupäivän aikana kahteen kertaan. Käytännössä tämä merkitsee, että maahantuojat pystyvät tarjoamaan molekyylillä Inkoon terminaalin kautta pörssissä sekä kahdenvälisesti pidempään

ennen kuin kaupallinen aikaikkuna sulkeutuu kaasupäivän aikana klo 15 sijaan vasta klo 23.

2) Markkinaosapuolet pystyvät vielä nykyistä paremmin järjestämään tasehallinnan erityisesti nykytilanteessa, jossa kaikki LNG-terminaalista tuleva kaasu siirretään Suomen loppukäyttöön, ja jossa Balticconnectorin syöttö- ja ottopiste ovat poissa käytöstä.

3) Järjestelmävastaava siirtoverkonhaltija pystyy paremmin varmistamaan kaasujärjestelmän tasapainon, koska suurten tasepoikkeamien riski ja siten TSO:n voimakkaampien taseohjaustoimenpiteiden riski pienenee, mikä on tärkeää Suomen kaasujärjestelmän tasapainon ja toimitusvarmuuden ylläpitämiseksi.

FLTF on ehdottanut vahvistettujen Inkoossa sijaitsevan kelluvan LNG-terminaalilaitteiden käyttöehtojen muuttamista renominaatioita koskien seuraavasti.

"Nominations of the terminal user submitted by 15:00 EE(S)T on gas day D-1, can be adjusted by renomination. Even if a Terminal user does not submit nominations by the above-mentioned time limit, the Terminal user shall have the opportunity to submit Renominations. The renominations can be submitted on gas day D by 15:00 EE(S)T and on gas day D by 23:00 EE(S)T. The decisive factor for Nomination and Renomination processing of the LNG Terminal Operator is the timestamp when the LNG Terminal Operator has received the Nomination or Renomination submitted by the Terminal User. The Terminal user's nominations must be the same size (flat) for all hours of the gas day and renominations must be the same size (flat) for the remaining hours of the gas day. Possible remainders of the unit conversion from kWh/day to kWh/h must be placed on the last hour of the gas day. The latest renomination received by the renomination submission deadline shall be processed in the matching performed by the LNG terminal operator. The renomination shall be made for the remaining hours of the gas day, taking into account the lead time of two full hours. I.e. renomination submitted by gas day D 15:00 EE(S)T shall be submitted for the hours starting from 17:00 EE(S)T until the end of the gas day, and renomination submitted by gas day D 23:00 EE(S)T shall be submitted for the hours starting from 01:00 EE(S)T until the end of the gas day.

The LNG Terminal Operator shall perform the matching for renomination submitted by gas day D 15:00 EE(S)T on gas day D by 17:00 EE(S)T, and for renomination submitted by gas day D 23:00 EE(S)T on gas day D by 00:00 EE(S)T. The renominations that have been accepted constitute the confirmed nominations for the remaining hours of the gas day.

In matching, LNG terminal operator and Transmission System Operator with System Responsibility reserve the right to change the renomination submitted by the terminal user by decreasing the upward renomination or increasing the downward renomination, if the transmission of the amount of energy corresponding to the

renomination would be causing uncontrollable risk of endangering the gas system balance management or the renomination does not meet the criteria set by the LNG terminal operator for ensuring the continuity of regasification."

Energiavirasto on pyytänyt 19.1.2024 FLTF:ää täydentämään esittämiensä ehtojen muutosten perusteluista ottaen huomioon valvontalain 13 §:ssä esitetyt perusteet

määrääjäksi vahvistettujen ehtojen muutoksille. Virasto on täydennyspyynnössään todennut, että mikäli FLTF vetoaa perusteluissaan valvontalain 13 §:n 1 mom 4 kohtaan, Energiavirasto pyytää FLTF:ää perustelemaan, miltä osin olosuhteet ovat olennaisesti muuttuneet sen jälkeen, kun nykyiset ehdot on vahvistettu.

FLTF:n täydennyksen 22.1.2024 mukaan perustelut vahvistuspäätöksen muuttamiselle ovat seuraavat. Floating LNG Terminal Finland viittaa tässä valvontalain 13 §:n 1 mom 4 kohtaan seuraavin perusteluin;

Vuoden alun markkinassa FLTF:n mukaan huomattiin, että kysyntätilanteet voivat muuttua merkittävästi kaasutoimituspäivän aikana myös kello 15 jälkeen, jolloin markkinaosapuolten kyvykkyys hallita tasettaan ovat rajalliset, koska Inkoo LNG:n syöttöpisteen kautta ei kyseisen määräajan jälkeen ole enää mahdollista muuttaa kaupallisia siirtopyyntöjä. Toinen renominaatiokierros antaisi täten FLTF:n mukaan markkinaosapuolille paremmat lähtökohdat tasehallintaan ja pienentäisi myös todennäköisyyttä järjestelmävastaavan siirtoverkonhaltijan taseohjaustoimenpiteisiin.

Toisekseen myöhempi renominaatiomahdollisuus parantaisi FLTF:n mukaan kaasumarkkinan yleisiä toimintaedellytyksiä, koska markkinaosapuolilla on mahdollisuus vastata päivän aikana tapahuviin muutoksiin kaasun kysynnässä niin kahdenvälisten sopimusten kuin pörssikaupankäynnin kautta. Jälkimmäisellä näistä on FLTF:n mukaan myös spot-kaupankäynnin likviditeettiä parantava vaikutus.

FLTF on lisäksi vielä 24.1.2024 liittänyt hakemukseensa Gasgrid Finland Oy:n toimenpidepyynnön ja täydentänyt hakemustaan seuraavilla perusteilla.

Erityisesti joului- ja tammikuun ensimmäiset viikot olivat FLTF:n mukaan hyvin kylmiä, jolloin sähkön- ja lämmöntuotantosektorin osuus kaasun kokonaiskäytöstä oli hyvin suuri (>75 %). Sähkön- ja lämmöntuotannon osuuden ollessa suuri kaasun kysyntätilanne voi FLTF:n mukaan vaihdella voimakkaasti päivän sisälläkin niin sähkömarkkinassa kuin lämpötilassa tapahtuvista muutoksista johtuen. Tämä voi FLTF:n mukaan luoda haastavat olosuhteet markkinaosapuolille tasehallinnan näkökulmasta ennakoimattomistakin loppukäyttäjien kysyntämuutoksista johtuen. Erityisesti tammikuun alussa markkinaosapuolet olivat FLTF:n mukaan voimakkaasti epätasapainossa, jonka arvioidaan osittain johtuvan siitä, että markkinaosapuolilla ei ollut kaasupäivän aikana klo 15 jälkeen mahdollisuutta tehdä muutoksia kaupallisiin siirtopyyntöihin volyyymeissa mitattuna pääasiallisen maahantuontireitin, Inkoo LNG:n syöttöpisteen, kautta. Kysyntätarve voi muuttua merkittävästi kaasutoimituspäivän aikana myös kello 15 jälkeen, jolloin markkinaosapuolten kyvykkyys hallita tasettaan ovat rajalliset. Esitetty renominaatiomahdollisuus parantaisi kaasumarkkinan toimintaedellytyksiä tältä osin, koska markkinaosapuolilla on mahdollisuus vastata päivän aikana tapahuviin muutoksiin kaasun kysynnässä niin kahdenvälisten sopimusten kuin pörssikaupankäynnin kautta pidempään. Maahantuojien osalta tämä mahdollistaa FLTF:n mukaan kyvykkyiden tarjota kaasueriä toimitusketjussa seuraaville osapuolille kaasua kaasupäivän aikana klo 15 jälkeenkin. Maahantuojatahoilta kaasua ostavat shipperit pystyvät FLTF:n mukaan tekemään lisähankintaa pidempään ja siten osapuolilla on mahdollisuus hallita paremmin tasettaan sekä tarjota kaasua loppukäyttäjien käytettäväksi pidempään. Kaasun käyttäjille muutoksella arvioidaan FLTF:n mukaan olevan positiivinen vaikutus sen mahdollistaman pörssikaupankäynnin paremman likviditeetin kautta. Lisäksi

loppukäyttäjille toimittaville shippereille arvioidaan FLTF:n mukaan muutoksen mahdollistavan paremmat edellytykset tarjota kaasueriä kaasun käyttäjille kahdenvälisten sopimusten kautta.

FLTF:n ja Gasgrid Finland Oy:n esityksen mukaan tammikuun ensimmäisen viikon voimakkaat tasepoikkeamat sekä Gasgridin muodostama tilannekuva-arvio johtivat järjestelmävastaavan siirtoverkonhaltijan päätökseen aktivoida Inkoo LNG delivery service varmistukseen kaasun riittävyys sekä riittävä ja kustannustehokas kaasujärjestelmän tasehallinta. Operaattorit arvioivat yhteisen esityksen mukaan suurten tasepoikkeamien johtuvan osittain siitä, että kaupallinen siirtopyyntöjen aikaikkuna sulkeutuu kaasupäivänä klo 15, minkä jälkeen renominaatioiden tekeminen ei enää ole mahdollista. Gasgrid on lisäksi havainnut, että kaasupörssin likviditeetti pienenee merkittävästi klo 15 mennessä edellä mainitusta syystä johtuen. Tämän jälkeen yhteisen esityksen mukaan markkinaosapuolten tasehallinta vaikeutuu, koska taseessa pysymiseen pystyy vaikuttamaan ainoastaan kysyntäjouston kautta. Erityisesti suuren asiakasportfolion omaavien tasevastaavien tapauksessa tasehallinta voi olla yhteisen esityksen mukaan hyvinkin haastavaa käytännön tasolla. FLTF:n ja Gasgrid Finland Oy:n esityksen mukaan markkinaosapuolten paremmat edellytykset tasehallintaan parantavat myös järjestelmävastaavan siirtoverkonhaltijan kykyä varmistaa Suomen kaasujärjestelmän tasapaino markkinaehtoisin menetelmin.

Yhtiöiden esityksen mukaan Inkoo LNG:n syöttöpiste ja Hamina LNG:n syöttöpiste ovat erilaisia teknisistä ja operatiivisista syistä johtuen, vaikka molemmat ovatkin LNG:n syöttöpisteitä. Näistä syistä johtuen renominointiperiaatteet eivät ole yhteisen esityksen mukaan pisteissä täsmälleen samanlaiset. Toisen renominaatiokierroksen käyttöönottoaminen lähentäisi kuitenkin yhtiöiden mukaan näiden syöttöpisteiden kaupallista mallia, minkä Gasgrid näkee tärkeänä syöttöpisteiden välisen kohtelun näkökulmasta.

Floating LNG Terminal Finland on hakemuksen mukaan edellisten vahvistettujen muutosten jälkeen yhdessä järjestelmävastaavan siirtoverkonhaltijan ja Exemplarilaivan operaattoreiden kanssa kehittäneet operatiivisia toimintamallejaan, mitkä mahdollistavat toisen renominaatiokierroksen käyttöönottoamisen. Tämä ei ollut FLTF:n mukaan mahdollista lokakuussa ennakoimattoman ja suuren markkinamuutoksen tapahtuessa, vaan toimintamallit ovat kehittyneet viimeisen parin kuukauden aikana siten, että toimintamallit mahdollistavat kaupallisten siirtopyyntöjen tekemisen päivittäin myöhäisiltana siten, että määräerot kaupallisten ja fyysisten verkkoonsyöttömäärien välillä pysyvät hallinnassa.

Edellä mainittujen seikkoihin perustuen FLTF esittää hakemuksessaan toisen renominaatiokierroksen käyttöönottoamisen siten että nykyisen klo 15 renominaatiokierroksen lisäksi käyttöön otettaisiin klo 23 päättyvä renominaatiokierros.

FLTF esittää, että muutokset Käyttöehtoihin tulisivat voimaan 14.2.2024 alkaen.

Vahvistuspäätösluonnoksesta ja muutetuista ehdoista kuuleminen

Energiavirasto järjestää 26.1.2024 - 9.2.2024 sähkö- ja maakaasumarkkinoiden valvonnasta annetun lain (590/2013) 12 a §:n mukaisesti julkisen kuulemisen, jossa vahvistuspäätöksen kohteena oleville toiminnanharjoittajille, heidän

asiakkailleen ja muille sidosryhmille varataan mahdollisuus lausua näkemyksensä vahvistuspäätösten sekä niiden sisältämien menetelmien ja ehtojen sisällöstä. Lausuntopyyntö päätösluonnoksesta julkaistaan Energiaviraston Internet-sivuilla.

Asiassa saadut lausunnot

Energiavirasto sai asiassa yhden (1) lausunnon AS Eesti Gaas:ltä. Lausunnossa es-tettiin seuraavaa.

Eesti Gaas:n lausunto

Eesti Gaas:n lausunnon mukaan se suhtautuu myönteisesti Inkoon LNG-terminaalin sääntöihin toisen renominaatiokierroksen käyttöönottoon, koska se mahdollistaa paremman tasepalvelun ja vastaa paremmin asiakkaiden tarpeisiin.

Asiaan liittyvä lainsäädäntö

Maakaasumarkkinalaki (587/2017)

Maakaasumarkkinalain 2 §:n mukaan:

Tätä lakia sovelletaan maakaasun ja nesteytetyn maakaasun maahantuontiin, vien-tiin, siirtoon, jakeluun, toimitukseen ja varastointiin (maakaasumarkkinat)

--

Lain nesteytetyn maakaasun käsittelylaitteistoa ja nesteytetyn maakaasun käsitte-lylaitteiston haltijaa koskevia säännöksiä sovelletaan myös jakeluverkkoon tai sul-jettuun jakeluverkkoon liitettyyn nesteytetyn maakaasun käsittelylaitteistoon ja sen haltijaan sekä nesteytetyn maakaasun käsittelylaitteistoon, jota ei ole liitetty maakaasuverkkoon, ja sen haltijaan.

--

Lakia ei sovelleta maakaasun ja nesteytetyn maakaasun toimittamiseen ja jakeluun liikennettä varten tankkauspisteen kautta.

--

Maakaasumarkkinalain 3 §:n mukaan:

Tässä laissa tarkoitetaan:

--

7) maakaasun jakelulla maakaasun siirtämistä paikallisten tai alueellisten putkisto-jen kautta asiakkaille toimitettavaksi, ei kuitenkaan maakaasun toimitusta;

13) maakaasun toimituksella maakaasun ja nesteytetyn maakaasun myyntiä ja jäl-leenmyyntiä asiakkaille;

19) varastolla maakaasualan yrityksen omistamaa tai hoitamaa laitosta, jota käy-tetään maakaasun varastointiin sekä nesteytetyn maakaasun käsittelylaitteiston

varastointiin käytettävää osaa tuotantoon käytettävää osaa lukuun ottamatta, ei kuitenkaan laitteistoja, jotka ovat yksinomaan tehtäviään hoitavan siirtoverkonhaltijan käytettävissä;

21) nesteytetyn maakaasun käsittelylaitteistolla vastaanottoasemaa, jota käytetään maakaasun nesteyttämiseen tai nesteytetyn maakaasun tuontiin, purkamiseen ja kaasuttamiseen, mukaan lukien lisäpalvelut ja tilapäinen varastointi, joita tarvitaan kaasuttamiseen ja kaasun toimittamiseen sen jälkeen siirtoverkkoon, ei kuitenkaan varastointiin käytettäviä vastaanottoaseman osia;

22) nesteytetyn maakaasun käsittelylaitteiston haltijalla luonnollista henkilöä ja oikeushenkilöä, joka nesteyttää maakaasua tai tuo, purkaa ja kaasuttaa nesteytettyä maakaasua ja on vastuussa nesteytetyn maakaasun käsittelylaitteiston toiminnasta;

23) lisäpalveluilla kaikkia siirtoverkkojen, jakeluverkkojen ja nesteytetyn maakaasun käsittelylaitteistojen käyttöön ja toimintaan tarvittavia palveluja ja varastoja kuormituksen tasapainotus, sekoitus ja inerttikaasujen lisääminen mukaan lukien, ei kuitenkaan laitoksia, jotka ovat yksinomaan tehtäviään hoitavan siirtoverkonhaltijan käytettävissä;

--

Maakaasumarkkinalain 50 §:n mukaan:

Nesteytetyn maakaasun käsittelylaitteiston haltijan on käytettävä, ylläpidettävä ja kehitettävä taloudellisten edellytysten mukaisesti turvallisia, luotettavia ja tehokkaita nesteytetyn maakaasun käsittelylaitteistoja avoimien markkinoiden turvaamiseksi ja ympäristö asianmukaisesti huomioon ottaen. Nesteytetyn maakaasun käsittelylaitteiston haltijan on lisäksi varmistettava, että palvelua koskevien velvollisuuksien täyttämiseen on riittävästi resursseja ja että ne toteutetaan syrjimättömästi.

Nesteytetyn maakaasun käsittelylaitteiston haltijan on toimitettava verkonhaltijoille ja muille varastointilaitteistojen tai nesteytetyn maakaasun käsittelylaitteistojen haltijoille riittävät tiedot sen varmistamiseksi, että maakaasun siirto ja varastointi voidaan toteuttaa tavalla, joka sopii yhteen yhteenliitetyn verkon varman ja tehokkaan käytön kanssa.

Maakaasumarkkinalain 51 §:n mukaan:

Nesteytetyn maakaasun käsittelylaitteiston haltijan on kohtuullista korvausta vastaan myytävä laitteiston käyttöoikeuksia niitä tarvitseville laitteistonsa kapasiteetin rajoissa.

Käyttöoikeuksista perittävien maksujen ja niitä koskevien menettelyjen on mahdollistettava sellaisten tarvittavien investointien tekeminen, joilla varmistetaan nesteytetyn maakaasun käsittelylaitteiston toimivuus.

Maakaasumarkkinalain 52 §:n mukaan:

Nesteytetyn maakaasun käsittelylaitteiston haltijan tulee julkaista palvelujensa yleiset myyntiehdot ja -hinnat sekä niiden määräytymisperusteet.

Laki sähkö- ja maakaasumarkkinoiden valvonnasta (590/2013, jäljempänä valvontalaki)

Valvontalain 10 §:n mukaan:

Energiaviraston tulee päätöksellään (vahvistuspäätös) vahvistaa verkonhaltijan, järjestelmävastaavan kantaverkonhaltijan ja järjestelmävastaavan siirtoverkonhaltijan sekä nesteytetyn maakaasun käsittelylaitoksen haltijan noudatettaviksi seuraavat palvelujen ehdot ja palvelujen hinnoittelua koskevat menetelmät ennen niiden käyttöönottamista:

--

2) ehdot, edellytykset ja tariffit, jotka koskevat oikeutta käyttää nesteytetyn maakaasun käsittelylaitteistoja;

--

Vahvistuspäätös, jossa määrätään 1 momentin 1 kohdassa tarkoitetuista menetelmistä, on voimassa kahden toisiaan seuraavan neljän vuoden pituisen valvontajakson ajan. Jos verkonhaltija on aloittanut toimintansa muihin verkonhaltijoihin sovellettavan valvontajakson ollessa kesken, on 1 momentin 1 kohdassa tarkoitettu vahvistuspäätös kuitenkin voimassa kyseisen valvontajakson loppuun. Vahvistuspäätös, jossa määrätään 1 momentin 2 kohdassa tarkoitetuista ehdoista, edellytyksistä ja tariffeista, on voimassa Energiaviraston määräämän enintään kahden vuoden pituisen ajan. Muut 1 momentissa tarkoitettut päätökset ovat voimassa toistaiseksi tai, jos erityistä syytä on, päätöksessä määrätyn määräajan.

Valvontalain 12 §:n mukaan:

--

Maakaasuverkonhaltijaan, järjestelmävastaavaan siirtoverkonhaltijaan ja nesteytetyn maakaasun käsittelylaitteiston haltijaan kohdistuvan vahvistuspäätöksen tulee perustua niihin perusteisiin, joista säädetään:

- 1) maakaasumarkkinaissa sekä sen nojalla annetuissa säännöksissä;
- 2) maakaasun siirtoverkonhaltijan eriyttämisestä annetussa laissa;
- 3) maakaasuverkkoasetuksessa sekä sen nojalla annetuissa, suuntaviivoja koskevissa komission asetuksissa ja päätöksissä;
- 4) maakaasumarkkinadirektiivin nojalla annetuissa, suuntaviivoja koskevissa komission asetuksissa ja päätöksissä;

--

Valvontalain 12 a §:n mukaan:

--

Energiaviraston on ennen 10 §:ssä tarkoitettujen vahvistuspäätösten antamista järjestettävä julkinen kuuleminen, jossa vahvistuspäätöksen kohteena oleville toiminnanharjoittajille, heidän asiakkailleen ja muille sidosryhmille varataan mahdollisuus lausua näkemyksensä vahvistuspäätösten sekä niiden sisältämien menetelmien ja ehtojen sisällöstä. Jos vahvistuspäätöksen antamista edeltävästä julkisesta kuulemisesta on säädetty 2 §:ssä tarkoitetussa Euroopan unionin lainsäädännössä, sovelletaan julkisen kuulemisen järjestämiseen unionin lainsäädännössä säädettyä menettelyä.

Valvontalain 13 §:n mukaan:

Energiamarkkinavirasto voi muuttaa vahvistuspäätöstä antamallaan uudella päätöksellä, jonka käsittely on tullut vireille vahvistuspäätöksen kohteen hakemuksesta tai Energiamarkkinaviraston omasta aloitteesta. Määräajaksi annettua vahvistuspäätöstä voidaan muuttaa päätöksen kohteen tai Energiamarkkinaviraston aloitteesta ja toistaiseksi voimassa olevaa vahvistuspäätöstä Energiamarkkinaviraston aloitteesta, jos:

- 1) päätöksen kohde on antanut virheellisiä tai puutteellisia tietoja, jotka ovat vaikuttaneet päätöksen sisältöön;
- 2) muutos perustuu lainsäädännön muuttumiseen;
- 3) muutos perustuu muutoksenhakutuomioistuimen antamaan ratkaisuun;
- 4) muutokseen on painava syy päätöksen antamisen jälkeen tapahtuneen olosuhteiden olennaisen muutoksen johdosta;
- 5) muutokseen on painava syy vanhentuneiden ehtojen tai hinnoittelujärjestelyjen uudistamisen johdosta; tai
- 6) muutos on tarpeen Suomea sitovan kansainvälisen velvoitteen täytäntöön panemiseksi.

Jos vahvistuspäätös on annettu määräajaksi, on päätöksen kohteen tehtävä hakemus päätöksen muuttamisesta Energiamarkkinavirastolle ennen vahvistuspäätöksen voimassaoloajan päättymistä tai, jos hakemuksen perusteena on 1 momentin 4 kohta, kuuden kuukauden kuluessa siitä, kun olosuhteiden muutos on ilmennyt, kuitenkin viimeistään 60 päivän kuluessa vahvistuspäätöksen voimassaoloajan päättymisestä. Jos hakemuksen perusteena on 1 momentin 3 kohta, hakemus voidaan valvontajakson päättymisen jälkeen tehdä kuitenkin 60 päivän kuluessa siitä, kun muutoksenhakutuomioistuimen päätös on tullut lainvoimaiseksi.

Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 715/2009, annettu 13 päivänä heinäkuuta 2009, maakaasunsiirtoverkkoihin pääsyä koskevista edellytyksistä ja asetuksen (EY) N:o 1775/2005 kumoamisesta (jäljempänä maakaasuverkkosetus)

Maakaasuverkkosetuksen 1 artiklan mukaan:

Tällä asetuksella

--

b) annetaan syrjimättömät säännöt nesteytetyn maakaasun käsittelylaitosten ja varastojen käyttöoikeuden edellytyksistä ottaen huomioon kansallisten ja alueellisten markkinoiden erityispiirteet;

--

Maakaasuverkkoasetuksen 2 artiklan mukaan:

--

6) "jälkimakkinoilla" markkinoita, joilla kapasiteettikauppaa käydään muulla tavalla kuin ensimarkkinoilla;

--

24) "nesteytetyn maakaasun käsittelylaitoksen kapasiteetilla" kapasiteettia nesteytetyn maakaasun vastaanottoasemalla, jota käytetään maakaasun nesteyttämiseen tai nesteytetyn maakaasun tuontiin, purkamiseen, lisäpalveluihin, tilapäiseen varastointiin ja kaasuttamiseen;

Maakaasuverkkoasetuksen 15 artiklan mukaan:

1. Nesteytetyn maakaasun käsittelylaitteistojen ja varastointilaitteistojen haltijoiden on

a) tarjottava palveluja, jotka vastaavat markkinoiden kysyntään, syrjimättömästi kaikille verkonkäyttäjille; etenkin jos nesteytetyn maakaasun käsittelylaitteistojen tai varastointilaitteistojen haltija tarjoaa samaa palvelua eri asiakkaille, sen on tarjottava palvelu samanlaisilla sopimusehdoilla;

b) tarjottava palveluja, jotka ovat yhteensopivia yhteenliitettyjen kaasunsiirtoverkojen käytön kanssa, ja helpottava verkkoon pääsyä yhteistyötä siirtoverkonhaltijan kanssa; ja

c) julkistettava asiaa koskevat tiedot ja erityisesti tiedot palvelujen käytöstä ja saatavuudesta siten, että ne ovat saatavilla varastojen ja nesteytetyn maakaasun käsittelylaitosten käyttäjien kohtuullisten kaupallisten tarpeiden edellyttämässä ajassa; kansallisen sääntelyviranomaisen on seurattava näiden tietojen julkaisemista.

--

3. Nesteytetyn maakaasun käsittelylaitoksia ja varastoja koskevat sopimukset eivät saa johtaa tariffien mielivaltaiseen korottamiseen sillä perusteella, että

a) sopimusta ei allekirjoiteta maakaasuvuoden aikana ja sillä on poikkeuksellinen voimaantulopäivä tai

b) sopimuksella on lyhyempi voimassaoloaika kuin vakimuotoisella vuosittaisella varastointia ja nesteytetyn maakaasun käsittelylaitosta koskevalla sopimuksella.

4. Kolmannen osapuolen verkkoonpääsyyn liittyviä palveluita voidaan tarvittaessa tarjota edellyttäen, että verkonkäyttäjät antavat asianmukaiset takeet tällaisten käyttäjien luottokelpoisuudesta. Kyseiset takeet eivät saa muodostaa aiheettomia esteitä markkinoille pääsulle, ja niiden on oltava syrjimättömiä, avoimia ja oikeasuhteisia.

5. Nesteytetyn maakaasun käsittelylaitoksen kapasiteetin ja varastointikapasiteetin vaadittavan vähimmäiskoon sopimusperusteisen rajoittamisen on perustuttava teknisiin rajoituksiin, ja rajoittaminen ei saa haitata varastojen pienkäyttäjien mahdollisuuksia käyttää varastointipalveluja.

Maakaasuverkkoasetuksen 17 artiklan mukaan:

1. Varastojen ja nesteytetyn maakaasun käsittelylaitosten enimmäiskapasiteetti on saatettava markkinaosapuolten käytettäväksi järjestelmän toimivuus ja verkon tehokas toiminta huomioon ottaen.

2. Nesteytetyn maakaasun käsittelylaitteistojen ja varastointilaitteistojen haltijoiden on pantava täytäntöön ja julkistettava syrjimättömät ja avoimet kapasiteetinjakomekanismit, joiden on

a) annettava asianmukaisia taloudellisia signaaleja kapasiteetin tehokasta ja maksimaalista käyttöä varten ja helpotettava investointeja uuteen infrastruktuuriin;

b) oltava yhteensopivia markkinamekanismien kanssa, spot-markkinat ja kaupankäynnin keskukset mukaan luettuina, oltava samalla joustavia, ja niitä on voitava mukauttaa muuttuviin markkinaolosuhteisiin; ja

c) oltava yhteensopivia yhteenliitettyyn verkkoon pääsyä koskevien järjestelyjen kanssa.

3. Nesteytetyn maakaasun käsittelylaitosten ja varastojen sopimuksiin on sisällyttävä toimenpiteitä kapasiteetin turhan varaamisen estämiseksi, ottaen huomioon seuraavat periaatteet, joita sovelletaan sopimusperusteiden ylikuormituksen tapauksissa:

a. laitteiston haltijan on tarjottava nesteytetyn maakaasun käsittelylaitosten ja varastojen käyttämätöntä kapasiteettia ensimarkkinoilla viipymättä; varastojen osalta sitä on tarjottava vähintään seuraavan vuorokauden kapasiteettina ja keskeytyvänä kapasiteettina;

Maakaasuverkkoasetuksen 19 artiklan mukaan:

1. Nesteytetyn maakaasun käsittelylaitteistojen ja varastointilaitteistojen haltijoiden on julkistettava yksityiskohtaiset tiedot tarjoamistaan palveluista ja sovellettavista ehdoista sekä tekniset tiedot, joita nesteytetyn maakaasun käsittelylaitosten ja varastojen käyttäjien tosiasiallinen mahdollisuus näiden laitosten käyttöön edellyttää.

2. Nesteytetyn maakaasun käsittelylaitteistojen ja varastointilaitteistojen haltijoiden on julkistettava säännöllisesti ja jatkuvasti tiedot tarjoamastaan varaston ja

nesteytetyn maakaasun käsittelylaitteiston sovitusta ja käytettävissä olevasta kapasiteetista käyttäjäystävällisessä vakimuodossa.

3. Nesteytetyn maakaasun käsittelylaitteistojen ja varastointilaitteistojen haltijoiden on aina ilmoitettava tässä asetuksessa vaaditut tiedot tarkoituksenmukaisesti, määrien kannalta selkeästi, helposti saatavalla tavalla ja ketään syrjimättä.

4. Nesteytetyn maakaasun käsittelylaitteistojen ja varastointilaitteistojen haltijoiden on julkistettava tiedot kaasun määrästä kussakin varastossa ja nesteytetyn maakaasun käsittelylaitoksessa tai varastojen ryhmässä, jos tämä vastaa tapaa, jolla käyttöoikeutta tarjotaan verkonkäyttäjille, syöttö- ja ottovirroista sekä laitosten käytettävissä olevasta kapasiteetista, mukaan luettuina tiedot laitoksista, jotka on vapautettu kolmansien osapuolten käyttöoikeudesta. Nämä tiedot on toimitettava myös siirtoverkonhaltijalle, jonka on julkistettava kooste niistä verkkokohtaisesti tai asianomaisten kohtien mukaan määriteltyjen osaverkkojen osalta. Tiedot on ajantasaistettava vähintään kerran vuorokaudessa.

--

5. Nesteytetyn maakaasun käsittelylaitteistojen ja varastointilaitteistojen haltijoiden ja asianomaisten sääntelyviranomaisten on julkistettava riittävän yksityiskohtaista tietoa tariffien määrittämisestä, laskentamenetelmistä ja tariffien rakenteesta, kun on kyse säännelystä kolmansien osapuolten pääsystä infrastruktuureihin, avoimien, puolueettomien ja syrjimättömien tariffien varmistamiseksi ja infrastruktuurien tehokkaan käytön edistämiseksi.

Maakaasuverkkoasetuksen 22 artiklan mukaan:

Kunkin siirtoverkonhaltijan, varastointilaitteiston haltijan ja nesteytetyn maakaasun käsittelylaitteiston haltijan on toteutettava kohtuulliset toimenpiteet kapasiteettioikeuksilla käytävän vapaan kaupan mahdollistamiseksi ja sen helpottamiseksi avoimella ja syrjimättömällä tavalla. Jokaisen haltijan on kehitettävä yhdenmukaiset siirtoa, nesteytetyn maakaasun käsittelylaitoksia tai varastointia koskevat sopimukset ja menettelyt ensimarkkinoilla helpottaakseen kapasiteetilla käytävää jälkimarkkinakauppaa sekä tunnustettava ensisijaisten kapasiteettioikeuksien siirto, josta verkonkäyttäjät ovat ilmoittaneet.

Yhdenmukaisista siirtoa, nesteytetyn maakaasun käsittelylaitoksia tai varastointia koskevista sopimuksista ja menettelyistä on annettava ilmoitus sääntelyviranomaisille.

Perustelut

Vahvistuspäätöksen aineellisoikeudellinen perusta

Vahvistuspäätöksen aineellisoikeudellisesta perustasta säädetään valvontalain 12 §:ssä. Valvontalain 12 §:n 2 momentin mukaan nesteytetyn maakaasun käsittelylaitoksen haltijaan kohdistuvan vahvistuspäätöksen tulee perustua niihin perusteisiin, joista säädetään maakaasumarkkinaissa sekä sen nojalla annetuissa säännöksissä; maakaasuverkkoasetuksessa sekä sen nojalla annetuissa, suuntaviivoja koskevissa komission asetuksissa ja päätöksissä, siltä osin kuin niitä sovelletaan

Suomessa sekä maakaasumarkkinadirektiivin nojalla annetuissa, suuntaviivoja koskevista komission asetuksista ja päätöksistä.

Vahvistuspäätöksen muuttaminen olennaisten olosuhdemuutosten perusteella

Energiavirasto voi muuttaa vahvistuspäätöstä antamallaan uudella päätöksellä, jonka käsittely on tullut vireille vahvistuspäätöksen kohteen hakemuksesta tai Energiaviraston omasta aloitteesta valvontalain 13 §:n nojalla. Valvontalain 13 §:n 1 momentin 4 kohdan mukaan määräajaksi annettua vahvistuspäätöstä voidaan muuttaa päätöksen kohteen aloitteesta, jos muutokseen on painava syy päätöksen jälkeen tapahtuneen olosuhteiden olennaisen muutoksen johdosta.

Energiavirasto toteaa, että asia on tullut vireille vahvistuspäätöksen (dnro 579/050304/2023) kohteen, FLTF:n, hakemuksesta. FLTF:n 17.1.2024 Energiavirastolle toimittama muutoshakemus koskee Energiaviraston 14.4.2023 antamaa päätöstä (dnro 579/050304/2023), jossa vahvistettiin muutetut ehdot, edellytykset ja tariffit, jotka koskivat oikeutta käyttää LNG Terminal Finland Oy:n Inkoossa sijaitsevaa kelluvaa LNG-terminaalilaivaa ajalla 1.10.2023-1.10.2024 sekä viraston vahvistuspäätöstä 23.10.2023 (dnro 3483/050304/2023), jolla vahvistettiin ehtoihin muutokset renominaation sallimiseksi.

FLTF on maakaasumarkkinalain (587/2017) 3 §:n 1 momentin 21 kohdan tarkoittama nesteytetyn maakaasun käsittelylaitoksen haltija, jonka Energiavirasto on nimenmynyt maakaasumarkkinalain tarkoittamaksi nesteytetyn maakaasun käsittelylaitteiston haltijaksi.

FLTF on edellä mainitussa hakemuksessaan esittänyt, että syy ehtojen muuttamiselle johtuu siitä, että vuoden alun markkinassa huomattiin, että kysyntätilanteet voivat muuttua merkittävästi kaasutoimituspäivän aikana myös kello 15 jälkeen, jolloin markkinaosapuolten kyvykkyydet hallita tasettaan ovat rajalliset, koska Inkoo LNG:n syöttöpisteen kautta ei kyseisen määräajan jälkeen ole enää mahdollista muuttaa kaupallisia siirtopyyntöjä. Toinen renominaatiokierros antaisi täten FLTF:n mukaan markkinaosapuolille paremmat lähtökohdat tasehallintaan ja pienentäisi myös todennäköisyyttä järjestelmävastaavan siirtoverkonhaltijan taseohjaustoihin menpiteisiin.

Toisekseen FLTF:n mukaan, myöhempi renominaatiomahdollisuus parantaisi kaasumarkkinan yleisiä toimintaedellytyksiä, koska markkinaosapuolilla on mahdollisuus vastata päivän aikana tapahtuviin muutoksiin kaasun kysynnässä niin kahdenvälisen sopimusten kuin pörssikaupankäynnin kautta. Jälkimmäisellä näistä on FLTF:n mukaan myös spot-kaupankäynnin likviditeettiä parantava vaikutus.

Kolmantena FLTF:n mukaan, Floating LNG Terminal Finland on edellisten vahvistettujen muutosten jälkeen yhdessä järjestelmävastaavan siirtoverkonhaltijan kanssa kehittänyt operatiivisia toimintamallejaan, mitkä mahdollistavat toisen renominaatiokierroksen käyttöönottamisen.

Lisäksi FLTF on 24.1.2024 täydentänyt perustelujaan erityisesti olennaisen olosuhdemuutoksen painavan syyn osalta seuraavasti. FLTF:n mukaan tammikuun ensimmäisen viikon voimakkaat tasepoikkeamat sekä Gasgridin muodostama tilannekuva-arvio johtivat järjestelmävastaavan siirtoverkonhaltijan päätökseen aktivoida Inkoo LNG delivery service varmistaakseen kaasun riittävyys sekä riittävä ja

kustannustehokas kaasujärjestelmän tasehallinta. Operaattorit arvioivat FLTF:n mukaan suurten tasepoikkeamien johtuvan osittain siitä, että kaupallinen siirtopyyntöjen aikaikkuna sulkeutuu kaasupäivänä klo 15, minkä jälkeen renominaatioiden tekeminen ei enää ole mahdollista. Gasgrid on FLTF:n mukaan havainnut, että kaasupörssin likviditeetti pienenee merkittävästi klo 15 mennessä edellä mainitusta syystä johtuen. Tämän jälkeen markkinaosapuolten tasehallinta vaikeutuu, koska taseessa pysymiseen pystyy vaikuttamaan ainoastaan kysyntäjoustopuolelta. Eri-tyisesti suuren asiakasportfolion omaavien tasevastaavien tapauksessa tasehallinta voi olla hyvinkin haastavaa käytännön tasolla. Markkinaosapuolten paremmat edellytykset tasehallintaan parantavat myös järjestelmävastaavan siirtoverkonhaltijan kykyä varmistaa Suomen kaasujärjestelmän tasapaino markkinaehtoisin menetelmin.

Floating LNG Terminal Finland on edellisten vahvistettujen muutosten jälkeen yhdessä järjestelmävastaavan siirtoverkonhaltijan ja Exemplar-laivan operaattoreiden kanssa kehittäneet operatiivisia toimintamallejaan, mitkä mahdollistavat toisen renominaatiokierroksen käyttöönottamisen. Tämä ei ollut mahdollista lokakuussa ennakoimattoman ja suuren markkinamuutoksen tapahtuessa, vaan toimintamallit ovat kehittyneet viimeisen parin kuukauden aikana siten, että toimintamallit mahdollistavat kaupallisten siirtopyyntöjen tekemisen päivittäin myöhäisiltana siten, että määräerot kaupallisten ja fyysisten verkkoon syöttömäärien välillä pysyvät hallinnassa.

Hakemuksessa edellä esitettyjen perustelujen nojalla FLTF katsoo, että määräajaksi annettun vahvistuspäätöksen muuttamiseen on laissa edellytetty painava syy päätöksen antamisen jälkeen tapahtuneen olosuhteiden olennaisen muutoksen johdosta.

FLTF:n ehdottamien muutosten arviointi

Valvontalain 10 §:n 4 momentin mukaan vahvistuspäätös, jossa määrätään ehdoista, edellytyksistä ja tariffeista, jotka koskevat oikeutta käyttää nesteytetyn maakaasun käsittelylaitteistoja, on voimassa Energiaviraston määräämän enintään kahden vuoden pituisen ajan. Määräajaksi annettua vahvistuspäätöstä voidaan muuttaa päätöksen kohteen tai Energiaviraston aloitteesta valvontalain 13 §:ssä esitetyn edellytyksin.

FLTF on ehdottanut vahvistettujen Inkoossa sijaitsevan kelluvan LNG-terminaalilaitteiston käyttöehtojen muuttamista renominaatioita koskien seuraavasti.

"Nominations of the terminal user submitted by 15:00 EE(S)T on gas day D-1, can be adjusted by renomination. Even if a Terminal user does not submit nominations by the above-mentioned time limit, the Terminal user shall have the opportunity to submit Renominations. The renominations can be submitted on gas day D by 15:00 EE(S)T and on gas day D by 23:00 EE(S)T. The decisive factor for Nomination and Renomination processing of the LNG Terminal Operator is the timestamp when the LNG Terminal Operator has received the Nomination or Renomination submitted by the Terminal User. The Terminal user's nominations must be the same size (flat) for all hours of the gas day and renominations must be the same size (flat) for the remaining hours of the gas day. Possible remainders of the unit conversion from kWh/day to kWh/h must be placed on the last hour of the gas day. The latest

renomination received by the renomination submission deadline shall be processed in the matching performed by the LNG terminal operator. The renomination shall be made for the remaining hours of the gas day, taking into account the lead time of two full hours. I.e. **renomination submitted by gas day D 15:00 EE(S)T** shall be submitted for the hours starting from 17:00 EE(S)T until the end of the gas day, and **renomination submitted by gas day D 23:00 EE(S)T shall be submitted for the hours starting from 01:00 EE(S)T until the end of the gas day.**

The LNG Terminal Operator shall perform the matching **for renomination submitted by gas day D 15:00 EE(S)T** on gas day D by 17:00 EE(S)T, **and for renomination submitted by gas day D 23:00 EE(S)T on gas day D by 00:00 EE(S)T.** The renominations that have been accepted constitute the confirmed nominations for the remaining hours of the gas day.

In matching, LNG terminal operator and Transmission System Operator with System Responsibility reserve the right to change the renomination submitted by the terminal user by decreasing the upward renomination or increasing the downward renomination, if the transmission of the amount of energy corresponding to the renomination would be causing uncontrollable risk of endangering the gas system balance management or the renomination does not meet the criteria set by the LNG terminal operator for ensuring the continuity of regasification."

Maakaasumarkkinalain 10 luvussa säädetään nesteytetyn maakaasun käsittelylaitteiston haltijan velvollisuuksista. Energiavirasto toteaa, että maakaasumarkkinadiirektiivi asettaa edellytykset pääsille nesteytetyn maakaasun terminaaleihin ja terminaalien käyttöoikeudelle. Maakaasuverkkoasetus puolestaan edellyttää tiettyjä palveluita, joilla terminaalin käyttöoikeudesta saadaan tehokas.

Nämä maakaasuverkkoasetuksen edellyttämät palvelut koskevat kolmannen osapuolen verkkoon pääsyyn liittyviä palveluita (15 artikla), kapasiteetinjakomekanismien ja ylikuormituksen hallintamenettelyjen periaatteita (17 artikla), avoimuusvaatimuksia (19 artikla) sekä kapasiteettioikeuksien kauppaa (22 artikla).

Siltä osin kuin Inkoossa sijaitsevan kelluvan LNG-terminaalilaivan käyttöä koskeviin ehtoihin, edellytyksiin ja tariffeihin ei ole ehdotettu muutoksia, Energiavirasto viittaa aiemmassa vahvistuspäätöksissään 14.4.2023 (dnro 579/050304/2023) ja 23.10.2023 (dnro 3483/050304/2023) antamiin perusteluihinsa.

Maakaasuverkkoasetuksen 15 artiklassa säädetään, että nesteytetyn maakaasun käsittely- ja varastointilaitteiston haltijoiden on tarjottava palveluja, jotka vastaavat markkinoiden kysyntään, syrjimättömästi kaikille verkonkäyttäjille. Maakaasuverkkoasetuksen 17 artiklan mukaan varastojen ja nesteytetyn maakaasun käsittelylaitosten enimmäiskapasiteetti on saatettava markkinaosapuolten käytettäväksi järjestelmän toimivuus ja verkon tehokas toiminta huomioon ottaen. Edelleen maakaasuverkkoasetuksen 17 artiklan mukaan nesteytetyn maakaasun käsittelylaitteistojen ja varastointilaitteistojen haltijoiden on pantava täytäntöön ja julkistettava syrjimättömät ja avoimet kapasiteetinjakomekanismit, joiden on oltava yhteensopivia markkinamekanismien kanssa, spot-markkinat ja kaupankäynnin keskuksien mukaan luettuina, oltava samalla joustavia, ja niitä on voitava mukauttaa muuttuviin markkinaolosuhteisiin.

Energiaviraston näkemyksen mukaan FLTF:n ehdottamat muutokset Inkoossa sijaitsevan kelluvan LNG-terminaalilaivan käyttöä koskeviin ehtoihin täyttävät maakaasuverkkoasetuksen 15 artiklan vaatimukset, sillä ne vastaavat markkinoiden kysyntään ja sitä tarjotaan syrjimättömästi markkinaosapuolille. Energiaviraston katsoo myös, että 17 artiklan mukaisesti kapasiteetinjakomekanismeja on asiassa kyseessä olevassa tilanteessa mukautettava poikkeukselliseen markkinatilanteeseen.

Energiaviraston päätösluonnoksesta järjestetyssä kuulemisessa annettu lausunto puolsi ehdotettuja muutoksia Inkoossa sijaitsevan kelluvan LNG-terminaalilaivan käyttöä koskeviin ehtoihin.

Energiavirasto on tutkinut FLTF:n esittämän muutostarpeen lainmukaisuuden määräjäksi vahvistettuihin ehtoihin ja ottanut huomioon Eesti Gaas:n antaman lausunnon. Energiavirasto arvioi, että ehdotetut muutokset täyttävät maakaasumarkkinalain ja maakaasuverkkoasetuksen syrjimättömyyden, avoimuuden ja kohtuullisuuden vaatimukset. Muutetut ehdot täyttävät niille valvontalain 12 §:n 2 momentissa asetetut vaatimukset.

FTFL:n mukaan Balticconnector-putken ollessa poissa käytöstä vahvistetusti huhtikuun 2024 alkuun asti, Inkoon LNG-terminaalin rooli kaasunsaannin turvaajana Suomen markkinoille on muuttunut. Tämän vuoksi kaasun kysyntä Suomessa katetaan talvikautena pääasiassa Inkoossa sijaitsevan LNG-terminaalin avulla. Tammikuun ensimmäisen viikon voimakkaat tasepoikkeamat sekä Gasgridin muodostama tilannekuva-arvio johtivat FLTF:n mukaan järjestelmävastaavan siirtoverkonhaltijan päätökseen aktivoida Inkoo LNG delivery service varmistaakseen kaasun riittävyys sekä riittävä ja kustannustehokas kaasujärjestelmän tasehallinta. Operaattorit arvioivat FLTF:n mukaan suurten tasepoikkeamien johtuvan osittain siitä, että kaupallinen siirtopyyntöjen aikaikkuna sulkeutuu kaasupäivänä klo 15, minkä jälkeen renominaatioiden tekeminen ei enää ole mahdollista. Gasgrid on lisäksi havainnut, että kaasupörssin likviditeetti pienenee merkittävästi klo 15 mennessä edellä mainitusta syystä johtuen.

Energiavirasto pitää hakemuksessa edellä esitettyjä seikkoja olennaisina markkinaolosuhteisiin tapahtuneina muutoksina. Virasto katsoo näin ollen, että FLTF:n hakemuksessa esitetty peruste painavasta syystä olosuhteiden olennaisen muutoksen johdosta täyttyy, koska esitetty muutos koskee toimitusvarmuuden ylläpitämistä ja parantaa LNG-terminaalilaivan kapasiteetin käytettävyyttä poikkeuksellisessa markkinatilanteessa, jossa kaupallisten ja fyysisten verkkoon syöttömäärien välillä on tapahtunut olennaisia muutoksia tammikuussa 2024 aiheuttaen merkittäviä tasepoikkeamia. FLTF:n ehdotus ei myöskään olennaisesti vaikuta vahvistettuihin ehtoihin, edellytyksiin, tariffeihin tai peruseriaatteisiin. Energiaviraston näkemyksen mukaan muutokset eivät heikennä markkinaosapuolten asemaa. Energiaviraston näkemyksen mukaan ehdotetut muutokset myös varmistavat kilpailua maakaasumarkkinoilla poikkeuksellisessa tilanteessa, kun kaasun toimitus Suomeen Balticconnector-putkiyhteyden kautta ei ole käytettävissä. Siten Energiaviraston katsoo, että valvontalain 13 §:n 1 momentin 4 kohdassa edellytetty vaatimus määräjäksi annetun vahvistuspäätöksen muuttamisesta täyttyy.

Muutoksen hakeminen

Valvontalain 13 §:n 2 momentin mukaan, jos vahvistuspäätös on annettu määräajaksi, on päätöksen kohteen tehtävä hakemus päätöksen muuttamisesta Energiavirastolle ennen vahvistuspäätöksen voimassaoloajan päättymistä tai, jos hakemuksen perusteena on 1 momentin 4 kohta, kuuden kuukauden kuluessa siitä, kun olosuhteiden muutos on ilmennyt, kuitenkin viimeistään 60 päivän kuluessa vahvistuspäätöksen voimassaoloajan päättymisestä.

FLTF on toimittanut olosuhteiden olennaiseen muutokseen perustuvan hakemuksensa vahvistuspäätöksen muuttamisesta 17.1.2024. Hakemuksessa viitataan tammikuun ensimmäisellä viikolla 2024 tapahtuneeseen olosuhteiden muutokseen maakaasumarkkinoilla, joten hakemus täyttää valvontalain 13 §:n 2 momentin edellytykset.

Johtopäätös

Energiavirasto on arvioinut FLTF:n muutosehdotuksia Inkoossa sijaitsevan kelluvan LNG-terminaalilaivan käyttöä koskeviin ehtoihin ja toteaa, että ne vastaavat maakaasumarkkinalain ja maakaasuverkoasetuksen syrjimättömyyden, avoimuuden ja kohtuullisuuden kriteereitä.

Energiavirasto katsoo, että ehdotetut muutokset ovat lainmukaisia, perusteltuja ja hyväksyttäviä. Kokonaisuutena esitetyt muutokset parantavat Energiaviraston näkemyksen mukaan poikkeuksellisessa tilanteessa markkinaehtoisia edellytyksiä terminaalin kapasiteetin jakamiseksi tasapuolisin periaattein.

Myös päätösluonnoksesta järjestetyssä kuulemisessa saadut kommentit puoltavat ehdotettujen muutosten käyttöönottoa.

Ehdotetut muutokset terminaalin käyttöä koskeviin ehtoihin ovat voimassa muutokset 14.2.2024 alkaen. Vahvistuspäätös olisi voimassa 14.4.2023 vahvistettujen terminaalien ehtojen voimassa olon päättymiseen 1.10.2024 asti.

Sovelletut säännökset

Maakaasumarkkinalaki (587/2017) 2 §, 3 §, 50–52 §

Laki sähkö- ja maakaasumarkkinoiden valvonnasta (590/2013) 6 §, 10 §, 12 §, 12 a §, 13 § ja 36 §

Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus N:o 715/2009, annettu 13 päivänä heinäkuuta 2009, maakaasunsiirtoverkkoihin pääsyä koskevista edellytyksistä ja asetuksen N:o 1775/2005 kumoamisesta, artikkelit 1, 2, 15, 17, 19 ja 22

Hallintolaki (434/2006) 34 §

Muutoksenhaku

Muutoksenhakua koskeva ohjeistus annetaan päätöksen liitteenä. Päätöstä on noudatettava muutoksenhausta huolimatta.

Lisätiedot

Lisätietoja asiassa antaa johtava asiantuntija Tiina Karppinen (puh. 029 5050 035) ja johtava asiantuntija Jarno Lamponen (puh. 029 5050 072).

Liitteet	Valitusosoitus
Jakelu	Floating Terminal Finland Oy
Tiedoksi	Ei tiedoksi